

Doi: 10.30486/4S.2024.904637

Presenting the Development Model of the Cultural and Social Performance of the Iran Sports Federation

Melika Iravani¹, Ghasem Rahimi^{2*}, Mohammad Soltan Hosseini³

^{1,2} Department of Sports Management, Faculty of Sports Sciences, Isfahan (Khorasgan) Branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran.

³ Department of Sports Management, Faculty of Sports Sciences, Isfahan University, Isfahan, Iran.

Received: 2023/11/01

Accepted: 2024/04/23

Original Research

Abstract

Purpose: The purpose of this research was to provide a model for developing the cultural and social performance of the Iranian Sports Federation.

Methodology: In terms of purpose, application, in terms of time, cross-sectional, and in terms of data collection, the current research is among descriptive-correlational research. The statistical population of this research was selected as available, and based on the fact that 19 final concepts were identified, the analysis method was estimated to determine the sample size, and the sample size was considered equal to 285 people. It should be noted that 15 samples were considered for each parameter. The researcher-made tool used has 87 questions and was designed based on a 5-point Likert scale. The professors and the construct validity confirmed the formal validity by factor analysis, and Cronbach's alpha test confirmed the reliability. Descriptive statistics and diagnostic model were used to analyze the data using SPSS software to check the research model.

Findings: The results show that the most important variables, mental, physical and social factors, impact the development of the cultural and social performance of the Iran Sports Federation. The results of the diagnostic analysis model show the significance of the whole function with regard to these variables.

Conclusion: The development of public sports with a cultural approach can make people in the group and society turn to sports activities, and also, on an individual scale, people should have the belief and attitude to participate in public sports activities.

Keywords: Cultural performance, Development model, Public sports, Social performance

* Corresponding author's e-mail address: gh.rahimi@khuif.ac.ir

ارائه الگوی توسعه عملکرد فرهنگی و اجتماعی فدراسیون ورزش همگانی ایران

ملیکا ایروانی^۱، قاسم رحیمی^{۲*}، محمد سلطان حسینی^۳

^۱ گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران.

^۲ گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران.

مقاله پژوهشی

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۸/۱۰

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۲/۰۴

چکیده

هدف: هدف این پژوهش ارائه الگوی توسعه عملکرد فرهنگی و اجتماعی فدراسیون ورزش همگانی ایران بود. **روش‌شناسی:** پژوهش حاضر از لحاظ هدف، کاربردی، به لحاظ زمان، مقطعی و از لحاظ جمع‌آوری داده‌ها در زمره پژوهش‌های توصیفی-همبستگی است. جامعه آماری این پژوهش به صورت در دسترس انتخاب شدند و بر مبنای اینکه در ۱۹ مفهوم نهایی شناسایی شد برای تعیین حجم نمونه از برآورد روش تحلیل استفاده و حجم نمونه برابر با ۲۸۵ نفر در نظر گرفته شد. گفتنی است برای هر پارامتر، ۱۵ نمونه در نظر گرفته شد. ابزار مورد استفاده پرسشنامه محقق ساخته است با ۸۷ سؤال که براساس مقیاس ۵ ارزشی لیکرت طراحی شد. روایی صوری به وسیله استادان و روایی سازه با تحلیل عامل و پایایی با آزمون آلفای کرونباخ مورد تأیید قرار گرفت. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی و مدل تشخیصی با استفاده از نرم‌افزار SPSS برای بررسی مدل پژوهش استفاده گردید.

یافته‌ها: نتایج نشان می‌دهد متغیرهای عوامل ذهنی، جسمانی و اجتماعی بر توسعه عملکرد فرهنگی و اجتماعی فدراسیون ورزش همگانی ایران تأثیر دارند؛ نتایج الگوی تحلیل تشخیصی، نشان از معناداری کل تابع با توجه به این متغیرها دارد. **نتیجه‌گیری:** توسعه ورزش همگانی با رویکردی فرهنگی می‌تواند افراد را در گروه و اجتماع به فعالیت‌های ورزشی سوق دهد البته در مقیاس فردی نیز افراد باید به این باور و نگرش رسیده باشند که در فعالیت‌های ورزش همگانی حضور یابند.

واژه‌های کلیدی: الگوی توسعه، ورزش همگانی، عملکرد فرهنگی، عملکرد اجتماعی

مقدمه

در دنیای به شدت رقابتی امروز، بسیاری از سازمان‌ها از طریق به کارگیری منابع مختلف در پی موفقیت و افزایش مزیت رقابتی خویشند (Tingo & Mseti, 2022). یکی از اجزای حیاتی در تحقق این هدف، تلاش برای توسعه سازمانی از طریق توسعه عملکرد است (Sureephong, Dahlan, Chernbumroong, Tongpaeng, 2020).

توسعه عملکرد در مبانی نظری با مفاهیمی چون مدیریت عملکرد اثربخش و بهبود عملکرد مترادف است و به عنوان فرایندی مداوم برای برقراری ارتباط و شفاف‌سازی مسئولیت‌ها، اولویت‌ها و انتظارات عملکردی بین سرپرست (مدیر) و کارمند در نظر گرفته می‌شود که اثربخشی در دستیابی به مأموریت و اهداف سازمانی را تضمین می‌کند و در عین حال با هدف ارتقای عملکرد واقعی به عملکرد مورد انتظار انجام می‌شود (تینگو و مستی، ۲۰۲۲). در مقابل مدیریت عملکرد فرایندی منظم، در بهبود عملکرد از طریق توسعه عملکرد افراد و تیم‌ها تعریف می‌شود (آرمسترانگ، ۲۰۲۱). به اعتقاد Rummler & Brache (۲۰۱۲) توسعه عملکرد، بخشی حیاتی از موفقیت و سودهی سازمان‌هاست که می‌تواند ناکارآمدی فرایندهای بررسی سالانه و سنتی را کاهش دهد و کارکنان و مدیران را به طور یکسان توانمند سازد تا رویکرد فعالانه‌تری نسبت به مدیریت عملکرد داشته باشند. از طرفی توسعه عملکرد، جزء اولین رویکردهایی است که شکاف بین استراتژی‌های سازمان و فرد را پر می‌کند.

یکی از سازمان‌هایی که به مثابه سایر سازمان‌های خدماتی و تولیدی در بهبود عملکردش به مدیریت و ارزیابی عملکرد نیاز دارند سازمان‌های ورزشی‌اند (معصومی، ۱۳۹۶). در این بین فدراسیون ورزش همگانی به‌عنوان بالاترین مرجع ذی‌صلاح توسعه و گسترش ورزش همگانی در کشور، یکی از سازمان‌های ورزشی است که به نظر می‌رسد بیش از سایر سازمان‌های ورزشی نیازمند توسعه و بهبود عملکرد باشد؛ زیرا عملکرد این فدراسیون با سلامتی و نشاط جامعه ارتباط مستقیم دارد، مردم و سازمان‌های دیگر عملکرد آن را رصد می‌کنند و در عین حال انتظار می‌رود این فدراسیون، بهترین عملکرد را از خود نشان دهد (کامکاری، روزبهانی و ناوحاصی، ۱۳۹۶).

با توجه به اهمیت فدراسیون‌های ورزشی در ترویج ورزش در سطح کشور، علاوه بر ارزیابی عملکرد، مدیریت عملکرد آنها برای بهبود کارایی، اثربخشی و در نهایت بهره‌وری فدراسیون از اهمیت بسزایی برخوردار است (سراجی، حسینی، احسانی و برومند، ۱۳۹۵). از طرفی ارزیابی عملکرد، مهم‌ترین عامل شناسایی وضع موجود و نیروی محرکه‌ای برای بهبود عملکرد است (اسکندری دستگیری، امیرتاش و صفانیا، ۱۳۹۶). همچنین توسعه و بهبود عملکرد، موجب هوشمندی سیستم و برانگیختن افراد در رفتار مطلوب و بخش اصلی تدوین و اجرای سیاست سازمانی نیز محسوب می‌شود و در جهت سوق‌دادن سیستم‌ها به سمت استفاده صحیح و بهینه از منابع، می‌تواند بسیار کمک‌کننده باشد (Boonie, 2012)؛ بنابراین می‌توان گفت اطلاع از عملکرد واحد تحت نظارت مدیر و بهبود آن، یکی از مهمترین ابزارهایی است که می‌تواند مدیر را در تصمیم‌گیری‌های مناسب یاری دهد. به کمک این وسیله، مدیر می‌تواند درباره تهدید یا توسعه واحد، تصمیم‌گیری و حتی چگونگی تخصیص بودجه و یا درآمدها به واحدها را بررسی کند (Asmild, 2009)؛ بنابراین موضوع ارزیابی و بهبود عملکرد از مباحث گسترده‌ای است که در دامنه وسیعی از رشته‌ها مورد مطالعه قرار گرفته است. سازمان‌های ورزشی نیز مانند سایر سازمان‌ها نیازمند ارزیابی و بهبود عملکرد دقیق‌تری‌اند؛ بنابراین در حوزه مدیریت ورزش نیاز جدی به روشی قابل اعتماد برای ارزیابی و بهبود عملکرد سازمان‌های ورزشی وجود دارد (Sipahi, 2017). گفتنی است امروزه یکی از مشکلات مدیریتی که در سازمان‌های ورزشی وجود دارد این است که ارزش‌آفرینی سازمان‌ها تغییر کرده اما ارزیابی و توسعه عملکرد آن‌ها تغییر نکرده است؛ از این‌رو تعیین مدل مناسب

برای سنجش و توسعه عملکرد سازمان، یکی از اصول اساسی در سازمان‌های مذکور برای رشد و پیشرفت قلمداد می‌شود (Donuk, 2017).

بررسی‌ها نشان می‌دهد که اکثر کشورها از وضعیت ورزش همگانی و تحرک در جامعه خود رضایت چندانی ندارند؛ به همین علت برای توسعه ورزش همگانی، اقدامات ویژه‌ای انجام می‌دهند. همچنین شواهد نشان می‌دهد که برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته در ایران نیز تاکنون موفق نبوده و سیاست‌ها و اقدامات مناسبی برای توسعه ورزش همگانی اتخاذ و اجرا نشده است (مرادی، شجاع و صوری، ۱۳۹۸). Ratten (۲۰۱۸) بر حفظ و توسعه فرهنگ ورزش در جوامع تأکید می‌کند. وی فرهنگ ورزش را برگرفته از مجموعه‌ای از عوامل انسانی، فرهنگی، زمینه‌ای و زیرساختی و مهم‌ترین عامل در این مجموعه را باورها و ارزش‌های افراد جامعه می‌داند. باور به سلامتی و شادمانی و داشتن زندگی فعال است که سبب می‌شود انسان از حداقل‌های موجود در فضای اطراف خود برای مشارکت در فعالیت‌های ورزشی استفاده نماید. این نقش عظیم باور است که خلاقیت می‌آفریند و پیتر دراکر را در یک جامعه جنگ‌زده به احیای المپیک واداشت. قدرت باور و نگرش است که انسان امروزی را برای دستیابی به زندگی فعالانه و سلامت مشتاق خواهد کرد. ورزش تفریحی می‌تواند به عنوان عاملی مؤثر در افزایش روحیه و حالات روانی مثبت در افراد مطرح شود. Kasale (۲۰۱۸) به این نتیجه رسید که توانایی سازمانهای ملی ورزش برای پاسخگویی به پویایی‌های محیط بیرونی خود با اجرای فرآیندهای سازمانی که منابع موجود را تشکیل می‌دهند و طرحهای ساختاری آنها بر مدیریت عملکرد آنها تأثیر می‌گذارد. علاوه بر این، توانایی افراد در سازمانهای ملی ورزش برای ایجاد محیط‌های فعال برای مدیریت عملکرد، بر کارایی و اثربخشی سازمان تأثیر دارد. با افزایش اطلاع‌رسانی و بهبود امکانات و تجهیزات مربوط به ورزش همگانی، این نوع فعالیت بدنی نیز در سبد مصرفی خانواده‌ها قرار خواهد گرفت. اطلاع‌رسانی دقیق، مستمر و به‌موقع، ورزش همگانی را در ذهن افراد جامعه نهادینه خواهد کرد و پرداختن به فعالیت‌های ورزشی را افزایش خواهد داد. ذکر تمام مطالب گذشته و تحقیقات انجام گرفته در حوزه ورزش همگانی، یک مشکل را از ورزش همگانی باقی گذاشته است و آن توسعه ورزش همگانی با رویکردی فرهنگی است (Kasale, 2018). عزیزی (۲۰۱۷) معتقد است عملکرد سازمان‌ها تابع دو دسته عوامل خارجی (خارج سازمان) و عوامل داخلی (داخل سازمان) است؛ عوامل خارجی شامل جنبه‌های اقتصادی، اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، قانونی و عوامل داخلی نیز شامل سرمایه اجتماعی، فرهنگ سازمانی، ساختار، تکنولوژی، راهبردها و فرایند یادگیری است و تا وقتی اثر این عوامل در توسعه عملکرد ارزیابی و اندازه‌گیری نشود، امکان فراهم‌سازی زمینه توسعه و بهبود عملکرد در حوزه‌ای خاص وجود ندارد.

فدراسیون ورزش همگانی نیز به عنوان سازمانی ورزشی و مجری اصلی ورزش همگانی از این قاعده مستثنا نیست. با توجه به نقش ارزنده فدراسیون ورزش همگانی در ارتقای سلامت جامعه، باید ارکان نظارت و ارزیابی و همچنین توسعه و بهبود عملکرد برنامه‌های ورزشی بر حسب کارکردهای مختلف مورد مطالعه قرار گیرد. اصلی‌ترین مرحله در فرایند توسعه عملکرد برنامه‌های ورزشی این است که معیارها و شاخص‌های توسعه، تعیین و مشخص شوند البته مشخص نبودن معیارها، پیچیدگی داده‌ها و پویایی محیط از جمله عواملی است که توسعه و بهبود عملکرد فرهنگی و اجتماعی را با چالشی جدی مواجه کرده است؛ بنابراین، شناسایی و ارائه تعریفی واحد از شاخص‌ها و نماگرهای توسعه عملکرد در فدراسیون ورزش همگانی، علاوه بر اینکه فرایند تنظیم و اجرا و ارزیابی برنامه‌های ورزشی آنها را هدفمند می‌کند، گردآوری اطلاعات آماری دقیق بر حسب تعاریف ارائه شده، دستیابی به معیاری مشترک را ممکن می‌سازد؛ به همین منظور، طی سال‌های گذشته، تحقیقات گسترده‌ای در مورد متغیر عملکرد فرهنگی و اجتماعی در سطح

سازمان‌های مختلف انجام گرفته شده است؛ اما تحقیقی که چگونگی رسیدن به توسعه عملکرد فرهنگی و اجتماعی را در سازمان‌های ورزشی (به طور خاص فدراسیون ورزش همگانی) بررسی کرده باشد، مشاهده نشد. اهمیت موضوع تحقیق از آن است که نتایج آن می‌تواند باعث رشد و تعالی اهداف فدراسیون ورزش همگانی از طریق طراحی مدل بومی و متناسب با وضعیت کشور گردد و از یافته‌های این تحقیق، علاوه بر فدراسیون ورزش همگانی، سایر سازمان‌های ورزشی (کمیته ملی المپیک، وزارت ورزش و جوانان و هیأت‌های ورزشی) می‌توانند بهره‌مند شوند. آنچه در این پژوهش به آن پرداخته می‌شود آن است که در راه تدوین مدل توسعه‌ای ورزش همگانی در اوقات فراغت با رویکرد فرهنگی، چه عوامل و شاخص‌هایی را و در چه سطحی باید شناسایی کرد و چه راهکارهای اجرایی برای ارتقا و نهادینه کردن ورزش همگانی با رویکرد فرهنگی باید به کار بست؟

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر از لحاظ هدف، کاربردی، به لحاظ زمان، مقطعی و از لحاظ جمع‌آوری داده‌ها در زمره پژوهش‌های توصیفی-همبستگی است که با توجه به بررسی همزمان متغیرهای پژوهش از تکنیک مدلسازی تشخیصی استفاده شده است. جامعه آماری این پژوهش به صورت در دسترس انتخاب شدند و بر مبنای اینکه در ۱۹ مفهوم نهایی شناسایی و در تعیین حجم نمونه از برآورد روش تحلیل استفاده و حجم نمونه ۲۸۵ نفر در نظر گرفته شد. گفتنی است برای هر پارامتر ۱۵ نمونه در نظر گرفته شد؛ این نحوه تعیین حجم نمونه، به قاعده سرانگشتی^۱ مولر^۲ (۱۹۹۶) معروف است و در آن از قاعده ۱ به ازای ۵، ۱ به ازای ۱۰ و ۱ به ازای ۱۵ پارامتر سخن به میان آمده است (قاسمی، ۱۳۹۱). ابزار اندازه‌گیری در این پژوهش پرسشنامه محقق ساخته بود که دارای ۸۷ سؤال و ۲۱ مؤلفه بود. برای اطمینان از روایی صوری و محتوایی سؤالات، از نظرات ۱۲ نفر از استادان مدیریت ورزشی که در زمینه تخصص داشتند، استفاده شد. همچنین اعتبار سازه پرسشنامه مذکور را نیز آزمون بارتلت و آزمون آزمون کفایت نمونه‌برداری کیزر- می-یر-الکین تأیید کرد. نتایج جدول (۱) نشان داد شاخص آزمون کیزر - می-یر - الکین برابر ۰/۷۲۱ است و با توجه به اینکه هرچه مقدار این شاخص نزدیک به یک باشد، نشان‌دهندگی مناسب بودن بسیار نمونه‌گیری است؛ پس نتیجه گرفته می‌شود که داده‌های مورد نظر برای تحلیل عاملی مناسب است. همان‌طور که در جدول (۱) آزمون بارتلت نشان می‌دهد هرچه نتایج سطح معناداری این آزمون کوچک‌تر باشد، نشان‌دهنده آن است که داده‌ها توان تشکیل عامل را دارند. در این پژوهش نتیجه این آزمون در سطح معناداری (۰/۰۱) $P <$ است و پایایی پرسشنامه با ضریب آلفای کرونباخ محاسبه گردید (۰/۷۲) و مورد تأیید قرار گرفت. نحوه گردآوری داده‌ها با استفاده از سایت اینترنتی پرس لاین بود و پرسشنامه به صورت آنلاین طراحی شد. سپس لینک پرسشنامه در گروه‌ها و کانال‌های تلگرامی و شبکه اجتماعی واتساپ قرار گرفت و از جامعه آماری خواسته شد که از طریق لینک ارائه شده به پرسشنامه پاسخ دهند. صرفه‌جویی در زمان جمع‌آوری داده‌ها، صرفه‌جویی در هزینه مالی و همچنین زمان کافی برای پاسخ‌دهندگان از جمله مزایای پرسشنامه‌های آنلاین اس (مارتیکوت و آرکاند، ۲۰۱۷). . تحلیل نتایج این مطالعه به روش تحلیل تشخیصی با استفاده از SPSS26 انجام شده است.

1 fo seluR
2 Mueller

جدول ۱: کیزر - می‌یر - الکین و آزمون بارتلت

۰/۷۲۱	آزمون کیزر - می‌یر - الکین	
۸۵۴/۱۵۶	تقریبی از آماره کای دو	آزمون بارتلت
۲۸۱	درجه آزادی	
۰/۰۰۱	سطح معناداری	
۰/۸۱	مقدار	آلفای کرونباخ

یافته‌های پژوهش

مدل مفهومی پژوهش با تکنیک تحلیل تشخیصی^۱ مورد آزمون قرار گرفته است. این تکنیک برخلاف رگرسیون، نوعی از روابط علی را مورد بررسی قرار می‌دهد که در آن متغیر وابسته، متغیری کیفی (با مقیاس اسمی و یا رتبه‌ای) است. برای استفاده از این تکنیک متغیر وابسته پژوهش (توسعه عملکرد فرهنگی و اجتماعی فدراسیون ورزش همگانی ایران) به یک متغیر کیفی سه سطحی (موفقیت کم، موفقیت متوسط و موفقیت زیاد) تقسیم شده است. به بیان دیگر، سازمان‌های مورد بررسی بر حسب نمره موفقیت به سه گروه تقسیم شده‌اند. جدول ۲ وضعیت متغیرهای پژوهش را در این سه گروه از سازمان‌ها نشان می‌دهد.

جدول ۲: وضعیت متغیرهای پژوهش در سه گروه از سازمان‌ها

توسعه عملکرد فرهنگی و اجتماعی فدراسیون ورزش همگانی ایران			عوامل
پایین	متوسط	بالا	
۲/۰۷	۲/۹۸	۳/۲۴	اشتراک دانش در حیطه ورزش
۲/۳۳	۳/۰۴	۳/۲۵	کاهش ناهنجاری و آسیب‌های اجتماعی
۲/۲۴	۲/۹۴	۳/۳۷	ترویج و آگاهی‌بخشی اجتماعی
۲/۱۶	۲/۹۰	۳/۱۹	بهبودسازی و استانداردسازی فضاهای شهری
۲/۲۴	۲/۸۹	۲/۹۰	ارزش‌های سلامتی و بهداشتی ورزش
۱/۹۰	۲/۵۷	۲/۹۴	پیامدهای اجتماعی
۲/۲۵	۲/۷۵	۲/۷۸	عوامل انگیزاننده
۲/۴۴	۲/۹۱	۳/۲۶	مسائل آموزشی
۲/۳۹	۳/۰۳	۳/۳۷	مسائل اقتصادی
۲/۵۰	۳/۳۴	۳/۶۱	مسائل محیطی
۲/۰۷	۲/۵۷	۲/۶۸	مسائل فنی
۲/۱۸	۲/۸۶	۳/۴۲	ظرفیت‌های ورزشی
۲/۲۰	۲/۹۴	۳/۵۲	پیامدهای جسمانی
۲/۲۱	۲/۸۵	۳/۱۲	نیازهای اجتماعی
۲/۸۸	۳/۱۰	۳/۴۸	نیازهای جسمانی
۲/۱۸	۲/۹۴	۳/۶۷	پیامدهای ذهنی
۲/۱۹	۲/۸۶	۳/۱۵	ترویج ناکافی فرهنگ ورزش
۲/۴۰	۲/۵۲	۲/۹۱	عوامل کلان
۲/۴۰	۲/۷۱	۳/۰۸	عوامل خرد

1 Discriminant Analysis (DA)

برای اجرای آزمون تحلیل تشخیصی، دو موضوع باید مورد بررسی قرار گیرد. نرمال بودن متغیرهای مستقل (نوزده متغیر مورد بررسی در مدل مفهومی) نخستین پیش‌فرض استفاده از آزمون تحلیل تشخیصی است که با آزمون کولماگوروف اسمیرنوف مورد آزمون قرار می‌گیرد. جدول ۳- نتایج آزمون نرمال بودن متغیرها را نشان می‌دهد. بنا به اطلاعات پردازش شده تمامی متغیرهای مستقل نرمال بودند (بزرگتر بودن سطح تحت پوشش آماره آزمون از ۲/۵٪)

جدول ۳: وضعیت نرمال بودن متغیرهای پژوهش

عوامل	آماره آزمون	سطح تحت پوشش دوسویه
اشتراک دانش در حیطه ورزش	۱/۰۰۶	۰/۲۶۴
کاهش ناهنجاری و آسیب‌های اجتماعی	۰/۹۲۰	۰/۳۶۵
ترویج و آگاهی بخشی اجتماعی	۰/۹۷۰	۰/۳۰۴
ایجاد کمپین‌های ورزشی	۰/۸۴۳	۰/۴۷۶
ارزش‌های سلامتی و بهداشتی ورزش	۱/۱۰۲	۰/۱۷۶
پیامدهای اجتماعی	۱/۲۹۳	۰/۰۷۱
عوامل انگیزاننده	۱/۰۲۶	۰/۲۴۴
مسائل آموزشی	۱/۰۵۳	۰/۲۱۸
مسائل اقتصادی	۰/۹۸۹	۰/۲۸۲
مسائل محیطی	۱/۱۰۸	۰/۱۷۲
مسائل فنی	۱/۳۱۷	۰/۰۶۲
ظرفیت‌های ورزشی	۱/۰۱۵	۰/۲۵۴
پیامدهای جسمانی	۱/۱۸۳	۰/۱۲۱
نیازهای اجتماعی	۱/۳۳۳	۰/۰۵۷
نیازهای جسمانی	۱/۳۲۸	۰/۰۵۹
پیامدهای ذهنی	۱/۰۱۴	۰/۲۵۶
ترویج ناکافی فرهنگ ورزش	۰/۹۹۶	۰/۲۷۴
عوامل کلان	۱/۲۱۵	۰/۱۰۴
عوامل خرد	۱/۰۵۰	۰/۲۱۹

دومین نکته در اجرای این روش، آزمون کردن یکسانی ماتریس کوواریانس گروه‌ها است؛ این آزمون از طریق آزمون ام باکس^۱ مورد بررسی قرار می‌گیرد. نتایج این آزمون در جدول ۴ آمده است.

جدول ۴: آزمون یکسانی ماتریس کوواریانس گروه‌ها (آزمون ام باکس)

عوامل	آماره آزمون
مقدار ام باکس	۷۰۹/۱۰۵
مقدار F	۱/۲۲۳
درجه آزادی ۱	۲۸۰
درجه آزادی ۲	۱۵۵۳۲/۱۴
سطح تحت پوشش آماره آزمون	۰/۰۰۲

با توجه به پذیرش ناهمسانی ماتریس کواریانس گروه‌ها (پذیرش فرض H_1)، اجرای روش تحلیل شخصیتی، مبتنی بر روش نابرابری ماتریس کواریانس گروه‌ها صورت گرفته است.

در روش تحلیل تشخیصی، تابعی بر مبنای روابط خطی بین متغیرهای مستقل که بین گروه‌ها تمایز ایجاد می‌کنند، تشکیل می‌شود. در این رابطه خطی، برای انجام تحلیل تشخیصی، مجموع حاصل ضرب هریک از متغیرهای مستقل در وزن تشخیص خود محاسبه می‌شود تا میزان تمایز هر گروه بر مبنای متغیرهای مستقل پیش‌بینی شود.

$$Y = w_1x_1 + w_2x_2 + \dots + w_nx_n$$

Y: متغیر وابسته (میزان تشخیص تمایز)

X: متغیر مستقل

W: وزن تشخیص هریک از متغیرهای مستقل

برای انجام تحلیل تشخیصی ابتدا با استفاده از شاخص ویلکس لامبدا متغیرهایی که لازم است به مدل وارد شوند، تعیین می‌شوند. این شاخص برابری میانگین متغیرها را در سه گروه از شرکت‌ها (موفقیت کم، متوسط و زیاد) در توسعه عملکرد فرهنگی و اجتماعی فدراسیون ورزش همگانی ایران مورد بررسی قرار داد؛ در صورتی که میانگین متغیرها در سه گروه متفاوت بودند می‌توانستند وارد مدل شوند. نتایج این آزمون در جدول ۵ آورده شده است. سطح تحت پوشش آماره ویلکس لامبدا نشان می‌دهد که میانگین همه متغیرهای اثرگذار در این سه گروه از سازمان‌ها تفاوت معناداری دارد و این متغیرها می‌توانند وارد مدل شوند.

جدول ۵: نتایج حاصل از آزمون ویلکس لامبدا برای برابری میانگین متغیرهای مستقل

عوامل	ویلکس لامبدا	F	سطح تحت پوشش
اشتراک دانش در حیطه ورزش	۰/۶۸۶	۱۸/۹۷۳	۰/۰۰۰
کاهش ناهنجاری و آسیب‌های اجتماعی	۰/۷۷۸	۱۱/۸۳۴	۰/۰۰۰
ترویج و آگاهی بخشی اجتماعی	۰/۶۸۹	۱۸/۷۲۵	۰/۰۰۰
ایجاد کمپین‌های ورزشی	۰/۶۸۱	۱۹/۴۷۸	۰/۰۰۰
ارزش‌های سلامتی و بهداشتی ورزش	۰/۸۹۰	۵/۱۲۹	۰/۰۰۸
پیامدهای اجتماعی	۰/۶۸۳	۱۹/۲۸۰	۰/۰۰۰
عوامل انگیزاننده	۰/۸۸۸	۵/۲۱۹	۰/۰۰۷
مسائل آموزشی	۰/۸۲۹	۸/۵۵۱	۰/۰۰۰
مسائل اقتصادی	۰/۷۷۳	۱۲/۲۰۸	۰/۰۰۰
مسائل محیطی	۰/۷۲۹	۱۵/۴۰۲	۰/۰۰۹
مسائل فنی	۰/۸۹۲	۵/۰۳۷	۰/۰۰۰
ظرفیت‌های ورزشی	۰/۶۲۴	۲۵/۰۱۳	۰/۰۰۰
پیامدهای جسمانی	۰/۶۳۳	۲۴/۰۲۳	۰/۰۰۰
نیازهای اجتماعی	۰/۷۷۸	۱۱/۸۵۹	۰/۰۰۰
نیازهای جسمانی	۰/۸۶۶	۶/۴۰۶	۰/۰۰۳
پیامدهای ذهنی	۰/۴۸۹	۴۳/۲۹۳	۰/۰۰۰
ترویج ناکافی فرهنگ ورزش	۰/۶۶۱	۲۱/۲۴۷	۰/۰۰۰
عوامل کلان	۰/۸۹۷	۴/۷۸۳	۰/۰۱۱
عوامل خرد	۰/۷۹۶	۱۰/۵۶۳	۰/۰۰۰

برای آزمون مدل از روش گام به گام^۱ استفاده شده است. در این روش متغیرهای پیشگویی‌کننده (مستقل) تکتک به معادله اضافه می‌شوند و به دنبال آن اگر نقش معناداری در تحلیل نداشته باشد از معادله حذف می‌شوند. یکی از موضوعاتی که در تحلیل تشخیصی باید به آن پرداخت، تعداد توابع تشخیصی است. در جدول ۷: دو تابع تشخیصی مدل آمده است. همانگونه که این جدول نشان می‌دهد میزان توضیح تابع نخست ۹۰/۴٪ است. با توجه به مقدار ویژه تابع نخست (۲/۲۷۳) و نیز سطح معناداری (۰/۰۰۰) معناداری تابع تشخیصی نخست تأیید می‌شود.

جدول ۶: معناداری توابع تشخیصی مدل

توابع	مقدار ویژه	درصد واریانس تبیین شده	لامبداویلکس	کای دو	درجه آزادی	سطح معناداری
تابع اول	۲/۲۷۳	۹۰/۴	۰/۲۴۶	۱۰۳/۷۴	۱۵۰	۰/۰۰۰
تابع دوم	۰/۲۴۱	۹/۶	۰/۸۰۶	۱۶/۰۰	۱۳۴	۰/۵۹۲

جدول ۶ نشان می‌دهد که با توجه به روش گام به گام، در نهایت سه متغیر بیشترین تأثیر را بر تمایز سازمان‌ها در توسعه عملکرد فرهنگی و اجتماعی فدراسیون ورزش همگانی ایران داشته است. توجه نکردن سازمان به بهبود مستمر، عدم پیامدهای اجتماعی و عدم پیامدهای جسمانی مهمترین متغیرها در تحلیل تشخیصی‌اند.

جدول ۷: نتایج مربوط به ورود متغیرها به مدل تحلیل تشخیصی

گام	میزان تلورانس	مقدار F برای حذف	ویلکس لامبدا
۱	۱/۰۰۰	۴۳/۲۹۳	پیامدهای ذهنی
۲	۰/۹۶۴	۲۳/۵۲۳	پیامدهای ذهنی
	۰/۹۶۴	۵/۲۵۰	پیامدهای اجتماعی
	۰/۷۸۹	۷/۵۵۴	پیامدهای ذهنی
۳	۰/۹۳۱	۶/۴۸۲	پیامدهای اجتماعی
	۰/۸۱۲	۴/۲۵۱	پیامدهای جسمانی

همانطور که نتایج جدول ۷ نشان می‌دهد مهمترین متغیرهایی که بر توسعه عملکرد فرهنگی و اجتماعی فدراسیون ورزش همگانی ایران تأثیر دارند، تفکر پیامدهای ذهنی، پیامدهای اجتماعی و پیامدهای جسمانی است. علاوه بر شناسایی متغیرهای مهم در الگوی تحلیل تشخیصی، معناداری کل تابع با توجه به این متغیرها نیز باید مورد آزمون قرار گیرد. نتایج معناداری براساس معیار کای اسکور در جدول ۸ نشان داده شده است.

جدول ۸: معناداری تابع تشخیصی با توجه به متغیرهای منتخب

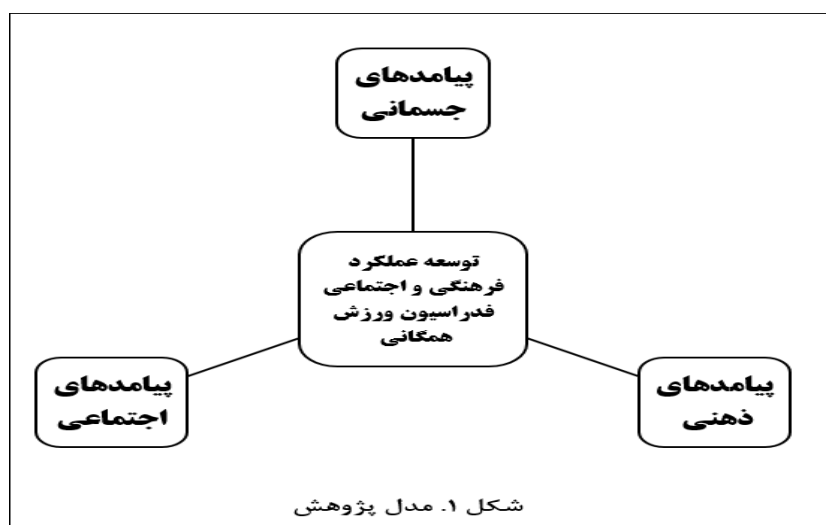
معادله	ویلکس لامبدا	کای اسکور	درجه آزادی	سطح تحت پوشش
مقدار ثابت	۰/۳۹۳	۷۶/۶۵۵	۶	۰/۰۰۰

همانگونه که اطلاعات جدول ۸ نشان می‌دهد مقدار کای اسکور ۷۶/۶۵ بوده که در سطح اطمینان ۹۵٪ معنادار بوده و نشان از معناداری کل تابع تشخیصی است. ضرایب استاندارد و غیراستاندارد در مدل تشخیصی برآورد شده در جدول ۹

برآورده شده است. علامت ضرایب به دست آمده مورد انتظار بوده است.

جدول ۹: ضرایب استاندارد و غیراستاندارد تابع تحلیل تشخیصی

ضرایب استاندارد	ضریب مدل	
-	-۶/۵۴۷	مقدار ثابت
۰/۵۶۲	۰/۹۷۵	پیامدهای ذهنی
۰/۴۸۲	۰/۷۸۲	پیامدهای اجتماعی
۰/۴۳۶	۰/۶۳۰	پیامدهای جسمانی

مقادیر استاندارد شده و نشده در مدل شاخصی برای بیان اهمیت نسبی متغیرهای مدل ارائه نمی‌دهند و برای این منظور از ماتریسی به نام ماتریس ساختار استفاده می‌شود که مقادیر آن در جدول ۱۰ آورده شده است. همانگونه که اطلاعات جدول نشان می‌دهد متغیرهای پیامدهای ذهنی، پیامدهای اجتماعی و پیامدهای جسمانی و همخوانی توسعه عملکرد فرهنگی و اجتماعی فدراسیون ورزش همگانی ایران با استراتژی و ساختار سازمان، به ترتیب مهمترین نقش را در توسعه عملکرد فرهنگی و اجتماعی فدراسیون ورزش همگانی ایران دارند.

جدول ۱۰: ماتریس ساختار برای اهمیت متغیرها مستقل

متغیر	مقدار	شرح
پیامدهای ذهنی	۰/۸۲۸	متغیرهای مدل
پیامدهای اجتماعی	۰/۵۵۱	
پیامدهای جسمانی	۰/۶۱۸	
اشتراک دانش در حیطه ورزش	۰/۵۷۶	متغیرهای خارج شده از مدل
کاهش ناهنجاری و آسیب‌های اجتماعی	۰/۵۱۰	
ترویج و آگاهی بخشی اجتماعی	۰/۴۴۲	
بهینه‌سازی و استانداردسازی فضاهای شهری	۰/۵۴۶	
ارزش‌های سلامتی و بهداشتی ورزش	۰/۴۶۵	

عوامل انگیزاننده	۰/۱۱۲
مسائل آموزشی	۰/۴۱۹
مسائل اقتصادی	۰/۳۲۴
مسائل محیطی	۰/۴۴۷
مسائل فنی	۰/۳۳۹
ظرفیت‌های ورزشی	۰/۴۶۸
نیازهای اجتماعی	۰/۳۶۶
نیازهای جسمانی	۰/۳۴۴
ترویج ناکافی فرهنگ ورزش	۰/۵۷۴
عوامل کلان	۰/۰۶۱
عوامل خرد	۰/۲۵۴

پرسش دیگری که باید به آن جواب گفت این است که بر اساس این مدل تا چه حد می‌توان رفتار سازمان‌ها را در توسعه عملکرد فرهنگی و اجتماعی فدراسیون ورزش همگانی ایران پیش‌بینی کرد؟ یکی از خروجی‌های روش تحلیل تشخیصی، موفقیت مدل در پیش‌بینی است؛ هرچه این عدد به ۱۰۰٪ نزدیکتر باشد، موفقیت الگوی تحلیل تشخیصی برآورد شده را نشان می‌دهد. با توجه به سه متغیر مدل، در ۸۰٪ موارد، مدل برآورد شده توانسته است موفقیت در اجرای سازمان‌ها را درست پیش‌بینی کند؛ به عبارت دیگر سطح موفقیت در اجرا با سطح برآورد شده از طریق تحلیل تشخیصی مقایسه می‌شود. در جدول زیر این نتایج نشان داده شده است؛ برای مثال بنا به داده‌های واقعی ۲۴ سازمان دارای موفقیت بسیاری در توسعه عملکرد فرهنگی و اجتماعی فدراسیون ورزش همگانی ایران بوده‌اند که بنا به مدل تشخیصی، وضعیت ۲۱ سازمان درست و سه سازمان به اشتباه برآورد شده است.

جدول ۱۱: مقایسه برآورد وضعیت سازمان توسط مدل با داده‌های واقعی

توسعه عملکرد فرهنگی و اجتماعی فدراسیون ورزش همگانی ایران (پیش‌بینی)				شرح
پایین	متوسط	بالا		
۲۴	۴	۰	کم	توسعه عملکرد فرهنگی و اجتماعی فدراسیون ورزش همگانی ایران (واقعی)
۷	۲۴	۳	متوسط	
۰	۳	۲۱	زیاد	
۸۵/۷	۱۴/۳	۰	کم	درصد
۲۰/۶	۷۰/۶	۸/۸	متوسط	
۰	۱۲/۵	۸۷/۵	زیاد	

بحث و نتیجه‌گیری

تربیت بدنی و ورزش به عنوان منبعی از تغییرات مثبت طی دوران مختلف از جمله کودکی، نوجوانی و بلوغ می‌تواند سبب بهبود وضعیت کلی افراد و ایجاد روند یادگیری مادام‌العمر گردد. افراد شرکت‌کننده در ورزش از نظر سلامتی و تندرستی و روحی و روانی شرایط مناسبی دارند. ورزش و فعالیت بدنی از جمله مشارکت ورزشی، یک جزء مهم از شیوه زندگی سالم است. این عمل فراتر از تأثیرات جسمانی، سبب پیامدهای اجتماعی و روانی مثبت میان افراد می‌گردد.

پیوند خوردن افراد با فعالیت بدنی و ورزش آثار مثبتی بر آمادگی جسمانی، رفاه و سلامتی دارد. با این تفاسیر، تعجب‌آور نیست که سیاست‌های کشورهای پیشرفته و توسعه‌یافته، متمایل به گسترش فعالیت بدنی در آن جوامع است. ظرفیت‌های ورزش و اوقات فراغت سبب گردیده است تا لزوم بهره‌گیری از آن در ارتقای سلامت بیش از پیش مشخص گردد. تحقیق حاضر با هدف تحلیل چالش‌های سلامت روانشناختی افراد برای مشارکت در فعالیت‌های ورزشی در اوقات فراغت طراحی و انجام شد. نتایج پژوهش توسعه عملکرد فرهنگی و اجتماعی فدراسیون ورزش همگانی ایران در اوقات فراغت شامل ۳ مقوله پیامدهای جسمانی، پیامدهای ذهنی و پیامدهای اجتماعی بوده است. Humphreys et al (۲۰۱۴) در تحقیق خود به بررسی خروجی‌های فعالیت بدنی در کشور کانادا پرداختند و پس از بررسی‌های خود پی بردند که پرداختن مداوم به ورزش و انجام منظم فعالیت‌های ورزشی، منجر به استفاده حداکثری از پتانسیل ورزش در بهبود سلامتی می‌گردد. Brewer et al (۲۰۱۱) در تحقیق خود که با هدف بررسی تصمیم‌گیری در ارتباط با مشارکت ورزشی در رشته‌های ورزشی مختلف انجام گرفت، پی بردند که مدل‌های جمعیتی و اقتصادی در پیش‌بینی مشارکت ورزشی در ورزش‌های مختلف مهمند. آنان پی بردند که هر ورزش، مدل جمعیتی و اقتصادی مخصوص به خود را دارد که تنها افراد با آن ویژگی جذب آن ورزش می‌شوند. ابراهیمی و همکاران (۱۳۹۵) در تحقیق خود که با هدف بررسی تأثیر سطوح خرد و کلان بر مشارکت ورزشی با استفاده از مدل‌های چندسطحی انجام گرفت، پی بردند که در سطح کلان، با افزایش زیرساخت‌های ورزشی و در سطح خرد با بهبود سطح تحصیلات و درآمد افراد، مشارکت ورزشی آنها نیز افزایش پیدا خواهد کرد. شمسی و همکاران (۱۳۹۴) در تحقیق خود به بررسی تبیین نقش عوامل جامعه‌پذیری در توسعه مشارکت ورزشی جوانان (مطالعه موردی: شهر اصفهان) پرداختند. آنان پس از بررسی دریافتند که متغیر خانواده، قویترین تأثیر را در تبیین توسعه مشارکت ورزشی جوانان داشته است. مؤتمنی و همکاران (۱۳۹۳) در تحقیق خود که با هدف شناسایی و اولویت‌بندی موانع پیش روی بانوان در انجام فعالیت‌های ورزشی انجام گرفت، پیشنهاد نمودند که بانوان مسئولیت و مشارکت بیشتری در برنامه‌ریزی‌های ورزشی داشته باشند و بودجه مناسب و برابری با آقایان به آنها اختصاص یابد. Fraser (۲۰۲۳) در تحقیق خود به بررسی توسعه ادراکات افراد در ارتباط با مشارکت ورزشی پرداختند. آنان پی بردند که عوامل جسمانی و روانی از جمله ارتباطات نامناسب افراد با یکدیگر در حین ورزش، عدم حمایت‌های اعضای خانواده، سبب ترک فعالیت‌های ورزشی در میان جوانان می‌گردد. با توجه به نتایج تحقیق حاضر پیشنهاد می‌گردد ضمن توجه به پیامدهای موجود، شرایطی برای بهبود آموزش‌های فردی در مسیر ارتقای مهارت‌های ورزشی و ایجاد ظرفیت‌های ذهنی در میان افراد ایجاد گردد. همچنین پیشنهاد می‌گردد تا با بهبود وضعیت محیطی، شرایطی برای ارتقای مسائل محیطی در مسیر جذب افراد به فعالیت‌های ورزشی در اوقات فراغت فراهم نمود. همچنین نتایج آزمون الگو تشخیصی نشان می‌دهد که این سه عامل از مهمترین عوامل این پژوهش است. موضوع ورزش همگانی همچنین مورد تأکید اصل سوم قانون اساسی و اسناد بالادستی توسعه بوده است که فواید و آثاری همچون افزایش سلامت جسمانی، تفریح سالم، افزایش مشارکت اجتماعی شهروندان، کاهش آسیب‌های اجتماعی، زمینه‌سازی ورزش قهرمانی و غیره را به دنبال دارد. بی‌شک اهمیت و نقشی که ورزش در حفظ سلامتی جسم و روح شهروندان دارد و می‌تواند شادابی و طراوت را به همگان عرضه کند بر هیچکس پوشیده نیست.

منابع

- Badura, P., Geckova, A. M., Sigmundova, D., Sigmund, E., van Dijk, J. P., & Reijneveld, S. A. (2017). Do family environment factors play a role in adolescents' involvement in organized activities?. *Journal of Adolescence*, 59, 59-66.
- Deylami, K., Ghafouri, F., Shahlaei bagheri, J., & Karegar, G. (2023). Presenting and testing the model of regional convergence and cross-sectoral alignment in sports development (Study of Sport for all and competitive sport in the provinces of Caspian sea). *Research on Educational Sport*. (Persian)
- Ebrahimi, M., Fahim davin, H., Esmaeilzadeh Ghandehari, M., & Peymanizad, H. (2022). Testing the model of strategic indicators effective in attracting private sector participation in the development of Sport for all in the country. *Research on Educational Sport*, 10(27), 155-184. (Persian)
- Fozonkhah, P., Shahbazi, M., & Monazami, A. (2021). Identifying strategic disadvantages of developing Sport for all: Experts point of views. *Applied Research in Sport Management*, 10(2), 101-110. (Persian)
- Funahashi, H., & Zheng, J. (2023). Modelling public trust in elite sport institutions: A theoretical synthesis and empirical test. *European Sport Management Quarterly*, 23(5), 1500-1522.
- Ghenaat, M., Talebpour, M., Heydari, R., & Gol goli, M. (2023). Identifying the factors affecting the development of physical education and student sports (Case study: Khorasan Razavi province). *Research on Educational Sport*, 10(29), 155-184.
- Hosseini Keshtan, M., & Qalandar Quchan Atiq, G. (2022). Prioritization of indicators for the development of student sports in Iran. *Research on Educational Sport*, 10(28), 113-140.
- Hulteen, R. M., Smith, J. J., Morgan, P. J., Barnett, L. M., Hallal, P. C., Colyvas, K., & Lubans, D. R. (2017). Global participation in sport and leisure-time physical activities: A systematic review and meta-analysis. *Preventive Medicine*, 95, 14-25.
- Kasale, L. L., Winand, M., & Robinson, L. (2018). Performance management of national sports organisations: A holistic theoretical model. *Sport, Business and Management: An International Journal*, 8(5), 469-491.
- Mukhametovich, M. A. (2022). Scientific and methodical basis of management of loads in physical education and public sports health. *Texas Journal of Multidisciplinary Studies*, 6, 321-324.
- Pourabdi, J., Saatchian, V., & Kashtidar, M. (2021). Explaining the status of sport for all in the thought of the supreme leader of the revolution with the approach of content analysis. *Research on Educational Sport*, 9(24), 273-300.
- Ramon, X., & Rojas-Torrijos, J. L. (2022). Public service media, sports and cultural citizenship in the age of social media: An analysis of BBC Sport agenda diversity on Twitter. *International Review for the Sociology of Sport*, 57(6), 918-939.
- Rahbari, S., khodayari, A., Honari, H., & Amirtash, A. (2021). Sponsorship pattern design of Sport for all in Iran using grounded theory. *Research on Educational Sport*, 9(23), 235-266. (Persian)
- Ratten, V. (2018). *Sport Entrepreneurship: Developing and Sustaining An Entrepreneurial Sports Culture*. Springer.
- Rabibi, M., Nazari, R., & Jalili kamjo, P. (2022). Futurism in public sports: Sustainable monetization scenarios. *Applied Research in Sport Management*, 10(3), 51-63.
- Shukshina, L. V., Nizamutdinova, S. M., Mamedov, A. A., Kidinov, A. V., Litvinov, A. V., Lvova, E. N., & Sudakova, Y. E. (2021). Psychophysiological and sport activity of the student youth
- Thompson, E. P. (2015). *Customs in Common: Studies in Traditional Popular Culture*. New Press/ORIM.
- Tabesh, S., shahryari, N., & Nazari, R. (2021). Identification of key and strategic factors of excellence for the desirable future of Sport for all in Iran. *Research on Educational Sport*, 9(23), 267-294. (Persian)
- Torabi, F., & Mohammadi, M. (2023). Institutionalizing the effective factors of the general culture of public sports in the society (Case study: Tehran province). *Applied Research in Sport Management*. (Persian)
- Tahamtan, H., Kohandel, M., & Noorbakhsh, M. (2023). Investigating the causal relationship between the consequences of green sport and citizens' sport participation of Golestan province with the mediating role of vitality. *Applied Research in Sport Management*, 12(1), 38-46.
- Yang, K. (2020). The construction of sports culture industry growth forecast model based on big data. *Personal and Ubiquitous Computing*, 24(1), 5-17.
- Zardoshtian, S. (2021). Designing strategic factors model for attracting and expanding sponsors in public and championship sports in Ilam province. *Applied Research in Sport Management*, 9(3), 23-40.